

עין משפט נר מצוה

גד א מיי פרק י מהל' מאלכות אסורות הלכה יט:

גזה ב מיי פטיו מהל' פסוקה' הלכה יא:

גז ג מיי פ"ג מהלכות תמידין הלכה יא:

הגהות הב"ח
 (א) גבו' עני רבי ורלא כשרין. כיצ' והא דפשיטא ליה (בבבבב) [בגמין] פסולין לגמרי היינו מזה דיוקא דקרא ולא תיכלו את קדשי במזבז מזה און מתחללין הא בנמוך מהן מתחללין והיינו פסול לגמרי: (ב) שם בנשטה בשחרית כיצ': (ג) שם בנשטה דהאבאליס: (ד) שם ואיתימא חד: (ה) רש"י ד"ה בעמידין וכו' מילין חילול מתמורה: (ו) ד"ה ומדשכא וכו' ואון מילין קאמרי כרש"א: (ז) ד"ה מכשיר וכו' דרודה ליה: (ח) ד"ה ומאי וכו' הערבים הוא הקס"ד:

שינויי נוסחאות

א) י"א ואינו כשר לשמו (ביצ"ד ור"א): י"א רואי כשר לשמו אלא בזמנו (ביצ"ד ור"ב): [ב] י"א הכתוב מדבר אם בן ליתובו אשר יתירמו מאי ירימו שבע מינה (ואימא כולה כ"ז דהנה) להכי הוה דאמא א"ר א"ב וכו' ש"מ תרתי: (ביצ"ד) ומינש כזה קושית המוס' שחזקא ש"מ דעמלא טולא קריא לבשרמחלל. ועי' חזק"א לעיל (ג ב) ד"ה לא יחללו ועי' מו"ט ומחלליט. ור"ה היטע כרש"י ד"ה א"כ: [ג] כנא"ל טוקף ואימא אלא להכי הוא דאמא א"כ לימא קרא הורמו מאי ירימו (ש"ס) וכתב ע"ז הדק"ס דלוינו יודע פירושו. ואילו כוננו הס"א כדלחא קבי"ל (רמא אום [ג] למה לי למימנ ולא קאמר מ"ט מנ, ש"מ דה"פ למה לי למחשז ע"כ זקני, לימי חסם מקובל חיי משיב קייס. וממני דלכחו מחרא שיעמא סווי קיימי והוא דבר שאינו מניו דע"כ יסמינו מחרא שיעמא. כסם הדריש מו"ה מנחם ז"ל רמב"ד בקי"ק הרמב"ם (מנחת יצחק). ועי' דק"א: [ד] בנכח"י ר"י אלעזר בן עזריה. וכן בנשטה שגמתיים (הגרי"ם): [ז] כבי"ח לא, וזכ"ה כפיסקא לקמן (יב ג), וזכ"ה בנכח"י: [ח] בנכסתי (קח א) חלמא א"ר אורשטיא א"ר אלעזר (הגרי"ם) ושם כ"ן בהרי"ב דל"ל כמי דהכא: [ט] י"א האחד (ביצ"ד) (הגרי"ם). וזכ"ה כפרתס ממחליס שמוט ש"ז נט, ק"ל כזו ורבות (במדרש חזק) מכות אלא כלמניה, וימי טפי (עי' רש"י ומהר"ם שו"ת) וכן בשמ"י הגיה האחד ושוב מתקפה ומנ"י ע"י עלמו שמוז בו מתנהגה וזו [ז] מינת כשר ליתמא כנתיב"י ולפ"י אפשר לדבועינז כשר כל היום, ועי' קריא ד"ה וכחתי: [ח] כבי"ח ער, וכן בגמין. וזכ"ה בנחקל: [ב] י"א דבר אחר מערב בך און (ביצ"ד) (ש"ס): [ג] כד"ו כפי"ז ליתמא מיכות און כאן, וזכ"ה דאמא מינת און כבי"ח וזכ"ה כפרתס ממחליס שמוט ש"ז כאן וזכ"ה כנתיב"י ובכ"ו רפי"ט וש"ת. [ומה דלחא בג"ל וילנא כנתיב"י מוחק מינת כאן, און נטין: (יז) יצ"ל כשיח"י (ש"ס): [זו] י"א וכשרים דקתני גבי קדשים קלים כשרים למיליתיהו קאמרי (ש"ס). כבי"ס דר"ו נשטמ כל הקטע, ולפינוי הוספסויו ע"פ כנ"ו ושם ק"ק (בב"מ) ופומחוו קדשי קדשים. אף לגטון יצ"ל קדשים קלים ובכ"ז וכן סויה רש"י: [זו] ענודים עבודה לישטח וליקרב (כ"ה): [זי] כדמפרש לה לל"ל (ש"ס): [ח] יצ"ל ללילי (בבבבב) (ש"ס): [ט] יצ"ל עבודות היום. וז"ל וקמרינז וקטורת שכשרה (ש"ס). קי"ל וקמרינז של מנחה (ש"ס) וקטורת (גרי"ו): [ב] י"א בהטאת ב"ה כולמיה וא"י דין (גרי"ו): [בא] יצ"ל בנמא (ש"ס):

[בב] דמותר חטאת וכו' כמו מורנא דמותר ב"ה לל"ל (צ"ח): [בג] דעיקר טעמו סמך אקרא דכתיב וזבז פסח הוא בהוייתו יהא כדאימא ב"ה לל"ל (ש"ס ור"ב): [בד] כ"ט מוחק מינת ומצא ובאחרים. ונ"י פשוט דלא כל תלקן כי אם כפילות הלשון, אבל הוזהר אחת דר"מ מלא מכות כחכרים כו"א דהיינו עסיה מכות ובאחרים: [בה] לטעות בדבריו בן בתירא לל"ל (ש"ס): [בז] כ"ט מ טוקף וזית הלהבת כוהויה הלכך ליכא למיחש דלמא אחי למטעי בדבריו:

מלנין [מפסוק] מרישא דכשרין ומלנין לן אמר ומדסיפא כשרין ואון מלנין בן וקי"ל רש"י ד"ה מורחה ב"ה ובגמין ובתשרי אם תחליק שליש היום לא אבפת לן. מיהו בירושלמי (יומא פ"ג ה"ב) משכס דבימינו ניסן ומשיח היו שמיין מילית עבות לפי שיעור הלילת (תוס'):

יא:

אמר ר' אִלְעִיזֵר לֹא אֵם אִמֶּרֶת בַּחֲמָאָה ב'. דִּין הוּא שְׁאֵחִירִים כְּשֵׁרִים לְשֵׁמוּ [וְקִשְׁהָ] נְהִי דְלֹא דְמִי לְפָסַח מִ"מ ק"ו אִיכָא וְאִ"כ [מִימָלָא] ב'א יִפְסְלוּ נִמְי מִהֲאִי דִינָא מוֹתֵר ב'א חֲטָאֵת זֵא עוֹלָה כְּמוֹ דִינָא דְמוֹתֵר פִּסַּח זֵא שְׁלָמִים וְי"ל דִּלְעִיקֵר ב' טַעְמוֹ סַמִּיךְ כְּדִלְיָתָא

בַּפְּסָחִים (דף סג:)^[כ] וְי"ל דִּהָא לֹא אִם אִמֶּרֶת דְּקֹאֲמֵר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְדַבְּרִי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ קֹאֲמֵר אֲלִיבָא דְרַבִּי יוֹחָנָן וְרַבִּינוּ תָּס מִלָּא בַּסֶּפֶר יֶסֶן בְּרִישָׁא דְשִׁמְעֵמָא רַבֵּה רַבָּא אֲמַר זִנְחִירִים בְּיוֹ"ו לָשֵׁם חֲטָאֵת וּמִלָּא ב'וּ וְזִנְחִירִים בְּיוֹ"ו וְרַבֵּה לֹא זֵא אֲלֵא לְפִרְשֵׁ דַבְּרִי רַבִּי יוֹחָנָן וְר' יוֹחָנָן עֲלֵמּוּ מוֹדֵה דְזִנְחִירִים לָשֵׁם חֲטָאֵת פְּלִיגִי וְלֹא אֲמַר אֲמַרו דַּבְּרִי אֲחֵד אֲלֵא זִנְחִירִים לָשֵׁם פִּסַּח: הַג"ה **אִי אִיפְּלֹגוּ בְּלִשְׁמֹן בּו'**, וְיִמְנִיָּה שִׁשְׁתָּא נִמְי דְּפִלְגִי זִשְׁלָא לְשֵׁמָן אִנִּי יוֹכֵל לְטַעוֹת ב'וּ כְר"י לָבָן זִמְרֵלָא שִׁיפְסוֹל י"ד לְשֵׁמוּ שַׁחֲרִית וּלְפִרְשֵׁ טַעְמוֹ מִשּׁוֹס דְּמַקְלָמוּ רִאִיו וְי"ל דְּמוֹה אִינוּ חוֹשֵׁשׁ מִשּׁוֹס דְּשׁוֹס מִנָּה לֹא מַכְשִׁיר פִּסַּח שַׁחֲרִית אֲלֵא זֵה ב': הַג"ה אֲחֵד בַּבְּקֵר וְלֹא שְׁנַיִם בַּבְּקֵר.

^אדאמר שמואל *מנין לאוכל את הטבל שהוא במיתה שנאמר ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו לה' בעתידים לתרום הכתוב מדבר ב אם בן לכתוב קרא אשר הורמו מאי אשר ירימו שמע מינה תרתי ב: בעי רבי זירא ^א כשרין ואין מוצין וכי פליג בחדא פליג או דלמא כשרין ומוציין ובתרתי פליגי אמר אביי ואיתימא רבי זריקא תא שמע הבכור והמעשר ששחטן לשם שלמים כשרים שלמים ששחטן לשם בכור או לשם מעשר פסולין ואי ס"ד כשרין ומרצין בכור בר ריצויי הוא אלא ה ב כשרין ואין מרצין ומרסיפא כשרין ואין מרצין רישא נמי כשרין ואין מרצין מידי איריא הא כדאימא והא כדאימא אלא מאי קמ"ל גבוה ונמוך קמ"ל ב תנינא כיצד קדשי קדשים ששחטן לשם קדשים קלים כו' מהו דתימא קדשי קדשים וקדשים קלים הוא דאיכא גבוה ונמוך אבל קלים וקלים לא הא נמי תנינא ^א שלמים קודמים את הבכור מפני שהן טעונין מתן ארבע וסמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק הא עיקר ההיא אנגרא נסבה: **בַּתְנִי** ^א הפסח ששחמו ^א שחרית בארבעה עשר שלא לשמו רבי יהושע מכשיר כאילו נשחמו בשלשה עשר בן בתירא ^אפוסל כאילו נשחמ בין הערבים ^אאמר שמעון בן עזאי מקובל אני מפי שבעים ושנים זקן ה ביום שהושיבו את רבי אלעזר ^א בישיבה שכל הזבחים ^א הנאכלין שנובחו שלא לשמן כשרין אלא שלא עלו לבעלים משום חובה חוץ מן הפסח ומן החטאת ולא ^א הוסיף בן עזאי אלא העולה ולא הודו לו חכמים: **גַּב'** ^אאמר רבי אלעזר ה אמר רבי אושעיא מכשיר היה בן בתירא בפסח ששחמו שחרית בארבעה עשר לשמו דכוליה יומא זימניה הוא ומאי כאילו איידי דאמר רבי יהושע כאילו אמר איהו נמי כאילו אי הכי אדמיפלגי בשלא לשמו ליפלגו בלשמו אי איפלגו בלשמו הוה אמינא אבל בשלא לשמו מודי רבי יהושע לבן בתירא הואיל ומקצתו ראוי קא משמע לן והכתוב ^אבין הערבים אמר עולא בריה דרב עילאי ^אבין שני ערבים תמיד דכתיב ביה ^אבין הערבים הכי נמי דכולי יומא כשר התם מדכתיב ^אאת הכבש אחד ^אתעשה בבקר מכלל דבין הערבים בין הערבים ממש ^אאימא חד בבקר אידך כוליה יומא אחד בבקר ולא שנים בבקר נרות דכתיב ^אבין הערבים הכי נמי דכולי יומא כשר ^א שאני התם דכתיב ^אמערב ועד בקר ^אתניא מערב ועד בקר ^אתן לה מדרתה שתהא דולקת והולכת מערב ועד בקר דבר אחר ^א אין לך עבודה כשרה מערב ועד בקר אלא זו בלבד קטורת דכתיב בה ^אבין הערבים הכי נמי דכולי יומא כשר ^א שאני קטרת

אגררל נסבה שגנה שס את הקודמים זה לזה ונקט נמי האי כדהיי"ו אע"ג דכבר תנייה הכא: **בַּתְנִי** ^ארבי יהושע מנשיח. דפסח בשאר ימות השנה חשיב ליה: בן כתיבא פוסל. בגמרא מפרש להו: **עֲנֵנִים וְשֵׁנִים וְקָן**. בגמרא (דף יג:): מפרש אמאי לא תנא זקנים: **כל הַזִּנְחִים הַנֶּאֱכָלִין**. אבל עולה לא: לא הוסיף בן עזאי. על דברי חכמים לפסול חוץ מפסח ומחטאת אלא העולה: **גַּב'** ^אמנשיח היה בן כתיבא **כפסח ששחטו שחרים לשמו**. ^א והוא ליה זמנו לפיכך פסול שלא לשמו כדלמרא ^אלעיל ח: פסח בזמנו שלא לשמו פסול: ומאי כאילו. נשחט בין הערבים והלמרת דכולא יומא בין הערבים קרי ליה מדקמכשרת ליה שחרית וקרא כתיב בין הערבים הלמא אכלמא כפירא ליה בין ערבי של אמש לערב של אחריי כדמפרשינן ^א ליה לקמיא דהיינו משעלה השחר שפסל ליל של אמש עד שתשקע החמה ומאי כאילו הוא הוה גופיה בין הערבים ^א: ליפלגו זלשמו. ולימא ^אפסח ששחטו כ"ד שחרית ^אר' יהושע פוסל וכן בתירא מכשיר: אבל זשלא לשמו **מודה רבי יהושע**. דאע"ג דשחרית לאו זימניה הוא פסול הואיל ומקלמו של יום ראוי לשמו קמ"ל: והא כתיב בין הערבים. לרבי אושעיא פריך היכי מני למימר פסח זמנו שחרית: בין שני ערבים. מעלות השחר עד שקיעת החמה דהיינו בין סוף ערב דלחמול ותחילת ערב דלזורמא: ואימא חד בנצק. את הראשון לא ישאח יותר מחלות והשני כל היום זמנו רלה שחרית רצה ערביה כדכתיב בין הערבים דמפרשת ליה כל יומא: ולא שנים בנצק. הלכך עד כרחק נרין להשחות השני עד הערב: **מדפה**. חזי לוג כלל נר ונר כך שיערו חכמים לילי ^אתקופת טבת שלא תכזה כל הלילה ^אמתחות פט. ובתמזו ובניסן אם תחליק שליש היום לא איכפת לן: אין לך עבודה. מעבודות שהן אמורות ציום כגון עבודות הדס ^א וקמא וקטרת כשרינן מהדלקת נרות ואילך שזו מאוחרת לכיון:

כל הזבחים פרק ראשון זבחים

אמר לו רבי יהושע מזינו מותר חטאת זא עולה. כדתניא בתמורה (דף כג:): זה מדרש דרש יהודיע הכהן כל דבר שזבא ממוותר חטאת וממוותר אשם ילקח זהן עולה לקין המוצנח והיכי דמי מותר חטאת כגון הפריש מעות לחטאתו וניתותו או נמי מפריש שמי חטאות לאחריות דקי"ל בתמורה (דף כד:). מתכפר זלחת מהן והשניה תרעה: **ומה חטאת שמוטרה כו'**. ואם ק"ו כזה אמה דורש יש לך לפסול עולה לשם חטאת. ומהכא דייק רבה מילתיה לעיל מדלל אהדר ליה רבי אלעזר אלא נמי פסילנא בנשחטין לשם חטאת: **שכן כשרה לשמה כל השנה**. לפיכך עולה הנשחטת לשם חטאת כשרה: **ולא יחללו אם קדשי**. אין (כאן) ^א חילול כשירימו אותם לשם גבוה מהס: **צעמידין לפרוס**. דהיינו טבל דכתיב ירימו דבר חלול ומסיים זבא כסנהדרין פרק אלו הן הנשרפין (דף פג:). גמר ^א חילול מתרומה דכתיב זב [ויקרא כז] ומתו זו כי יחללוהו: א"כ. דלכר"ש אחי עזריה לחודיה אמת לכמות ולא יחללו אשר הורמו מ"ש לשון עמיד דנקט ש"מ למידרש זיה נמי הא: **עני רבי זירא**. ואין מרצין קלמרא כמ"ק ולא פליג אלא בנמוך דקלמרא פסולים לגמרי: **ובתרסי פליגי**. לשם גבוה מכשיר לגמרי ובנמוך פסיל לגמרי ואילו רבנן בתרוייהו מכשירים ה ו אין מרצין קלמרי: **ס"ט**. מדקא מפרש מילתיה ונקיט זכור ומעשר דלא לרצוי אמו ש"מ כשרין ואינן מרצין קלמרי: **ומדסיפא**. זכבור והמעשר ששחטן לשם שלמים כשרים ואין מרצין ^א רישא קדשים קלים ששחטן לשם קדשי קדשים נמי כשרין ואין מרצין קלמרי: **הא כדאימא כו'**. כשרין דקמני גבי זכור כשרין למילתיהו קלמרא ^אוכשרים ^אנמי דקמני גבי קדשי קדשים למילתיהו אחרין ואפ"י לרזות לשם חובה: **אלא מאי קשמעט**. ה. האי דנקט הכבור והמעשר אי לאו לגלויי עלה דרישא נקט לה ולמימר דכשרין ואין מרצין קלמרי: **גבוה ונמוך קשמעט** לן. בתמיה וכי אמתא לפרושי לן היכי דמי נמוך לשם גבוה: **סנינא**. כרישא דמילתא: **הא נמי סנינא**. לקמן בפרק כל התדיר

(דף פט.). דזכור נמוך משלמתי **שלמים קודמין אם הכבור**. אם שניה עומדים ^א לישחט צעורה ולהקריב: **סן טעונים מקן ארבע**. שמי מתנות שהן ארבע וזכור ומתנה אחת דקמני בלחיהו מקומן (לקמן נ:). סמיכה ונסכים לימנהו זככור כדילפינן בנמנות בפרק שמי מדות (דף טז:). **הא עיקר**. שגשגית מחילה לזרך ללאשמועינן גבי פסול שלא לשמו דליכא בקדשים קלים גבוה ונמוך: **היאי**. דכל התדיר אגררל נסבה שגנה שס את הקודמים זה לזה ונקט נמי האי כדהיי"ו אע"ג דכבר תנייה הכא: **בַּתְנִי** ^ארבי יהושע מנשיח. דפסח בשאר ימות השנה חשיב ליה: בן כתיבא פוסל. בגמרא מפרש להו: **עֲנֵנִים וְשֵׁנִים וְקָן**. בגמרא (דף יג:): מפרש אמאי לא תנא זקנים: **כל הַזִּנְחִים הַנֶּאֱכָלִין**. אבל עולה לא: לא הוסיף בן עזאי. על דברי חכמים לפסול חוץ מפסח ומחטאת אלא העולה: **גַּב'** ^אמנשיח היה בן כתיבא **כפסח ששחטו שחרים לשמו**. ^א והוא ליה זמנו לפיכך פסול שלא לשמו כדלמרא ^אלעיל ח: פסח בזמנו שלא לשמו פסול: ומאי כאילו. נשחט בין הערבים והלמרת דכולא יומא בין הערבים קרי ליה מדקמכשרת ליה שחרית וקרא כתיב בין הערבים הלמא אכלמא כפירא ליה בין ערבי של אמש לערב של אחריי כדמפרשינן ^א ליה לקמיא דהיינו משעלה השחר שפסל ליל של אמש עד שתשקע החמה ומאי כאילו הוא הוה גופיה בין הערבים ^א: ליפלגו זלשמו. ולימא ^אפסח ששחטו כ"ד שחרית ^אר' יהושע פוסל וכן בתירא מכשיר: אבל זשלא לשמו **מודה רבי יהושע**. דאע"ג דשחרית לאו זימניה הוא פסול הואיל ומקלמו של יום ראוי לשמו קמ"ל: והא כתיב בין הערבים. לרבי אושעיא פריך היכי מני למימר פסח זמנו שחרית: בין שני ערבים. מעלות השחר עד שקיעת החמה דהיינו בין סוף ערב דלחמול ותחילת ערב דלזורמא: ואימא חד בנצק. את הראשון לא ישאח יותר מחלות והשני כל היום זמנו רלה שחרית רצה ערביה כדכתיב בין הערבים דמפרשת ליה כל יומא: ולא שנים בנצק. הלכך עד כרחק נרין להשחות השני עד הערב: **מדפה**. חזי לוג כלל נר ונר כך שיערו חכמים לילי ^אתקופת טבת שלא תכזה כל הלילה ^אמתחות פט. ובתמזו ובניסן אם תחליק שליש היום לא איכפת לן: אין לך עבודה. מעבודות שהן אמורות ציום כגון עבודות הדס ^א וקמא וקטרת כשרינן מהדלקת נרות ואילך שזו מאוחרת לכיון:

אגררל נסבה שגנה שס את הקודמים זה לזה ונקט נמי האי כדהיי"ו אע"ג דכבר תנייה הכא: **בַּתְנִי** ^ארבי יהושע מנשיח. דפסח בשאר ימות השנה חשיב ליה: בן כתיבא פוסל. בגמרא מפרש להו: **עֲנֵנִים וְשֵׁנִים וְקָן**. בגמרא (דף יג:): מפרש אמאי לא תנא זקנים: **כל הַזִּנְחִים הַנֶּאֱכָלִין**. אבל עולה לא: לא הוסיף בן עזאי. על דברי חכמים לפסול חוץ מפסח ומחטאת אלא העולה: **גַּב'** ^אמנשיח היה בן כתיבא **כפסח ששחטו שחרים לשמו**. ^א והוא ליה זמנו לפיכך פסול שלא לשמו כדלמרא ^אלעיל ח: פסח בזמנו שלא לשמו פסול: ומאי כאילו. נשחט בין הערבים והלמרת דכולא יומא בין הערבים קרי ליה מדקמכשרת ליה שחרית וקרא כתיב בין הערבים הלמא אכלמא כפירא ליה בין ערבי של אמש לערב של אחריי כדמפרשינן ^א ליה לקמיא דהיינו משעלה השחר שפסל ליל של אמש עד שתשקע החמה ומאי כאילו הוא הוה גופיה בין הערבים ^א: ליפלגו זלשמו. ולימא ^אפסח ששחטו כ"ד שחרית ^אר' יהושע פוסל וכן בתירא מכשיר: אבל זשלא לשמו **מודה רבי יהושע**. דאע"ג דשחרית לאו זימניה הוא פסול הואיל ומקלמו של יום ראוי לשמו קמ"ל: והא כתיב בין הערבים. לרבי אושעיא פריך היכי מני למימר פסח זמנו שחרית: בין שני ערבים. מעלות השחר עד שקיעת החמה דהיינו בין סוף ערב דלחמול ותחילת ערב דלזורמא: ואימא חד בנצק. את הראשון לא ישאח יותר מחלות והשני כל היום זמנו רלה שחרית רצה ערביה כדכתיב בין הערבים דמפרשת ליה כל יומא: ולא שנים בנצק. הלכך עד כרחק נרין להשחות השני עד הערב: **מדפה**. חזי לוג כלל נר ונר כך שיערו חכמים לילי ^אתקופת טבת שלא תכזה כל הלילה ^אמתחות פט. ובתמזו ובניסן אם תחליק שליש היום לא איכפת לן: אין לך עבודה. מעבודות שהן אמורות ציום כגון עבודות הדס ^א וקמא וקטרת כשרינן מהדלקת נרות ואילך שזו מאוחרת לכיון:

למ"ק כשרים ולא עלו, ולכא' תנא נמי עלו. ופלגי נמי כסיפא דקמי פסולס דמשעת פסולס לגמרי ולמ"ק כשרים ולא עלו. וא"מ ומי הוקיין למימר [דפליגן] אסיפא, דלמלא לא פליגי אלא ארישא דקמי כשרים דמשעת כשרים ומעלי, אבל אסיפא לא פליגי כלל. והא דקמי פסולס יצ"ל דלא פסולס [לגמרי אלא] כמו פסולס דבצי מודה כדפסי"י לעיל (דף ג:), ונראה כיון דנפקא ליה מחילול משעת דפסולס לגמרי. עד י"ל דזה ליכא למימר דא"כ על [ולא עלן] מנעיל (בדקתם) לגמור. וא"מ א"כ [היין] כרישא דקלמרא כשרים ומי"ל (דמלנין) כשרין ומילני, ואמאי קלמרא כשרין. על מנעיל ליה. וי"ל אידי דמני סופא פסולס (דסוין) פסולס לגמרי קלמרא כרישא כשרים: ובדסיפא כשרין ואין מריצין ב'י. ס"י וזכ"ה דאשכוש דכשרין ואין מריצין (תוס')

מלנין [מפסוק] מרישא דכשרין ומלנין לן אמר ומדסיפא כשרין ואון מלנין בן וקי"ל רש"י ד"ה מורחה ב"ה ובגמין ובתשרי אם תחליק שליש היום לא אבפת לן. מיהו בירושלמי (יומא פ"ג ה"ב) משכס דבימינו ניסן ומשיח היו שמיין מילית עבות לפי שיעור הלילת (תוס'):

מסורת הש"ס

א) סנהדרין פג, ע"ט, טז ליעיל ב'. [לקמן פט:], ד) מוספתא דפסחים פ"ד ה"ח, ס) דים פ"ד מ"ב, ו) מסי' סופרים פ"ה ה"ו, ירושלמי ברכות פ"ד ה"א, תענית פ"ד ה"א, [נפסחים קח:], ח) מכילתא בא פ"ה, ירוש' פסחים פ"ה ה"א, ט) יומא טו, פסחים נט, מנחות פט, י') ת"כ אמור פרשתא יג הלכה יא, ספרי בהעלותך פ"סקא גט:, ט) [ושם ד"ה שמי המסן]:

תורה אור השלם

- ↑ ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו ויקרא ככו, טד
- ↑ וזהו לבם למשקרת עד ארבעה עשר יום לחודש וזהו יקושוטו אותו כל קדול עזרת ישראל בין הערבים:
- ↑ שמות יב, ו את הכבש והאדור תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: שמות כט, לט ויהרש"י צ"ל פסוק זה: את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: במדבר כח, ד
- ↑ ובהשגלת אהרן את זבחת הקרבים וקטרינה קטרת תמיד לפני יְהוָה לזריחתם: שמות ל, ח
- ↑ באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על העזרת ויערך אותו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יְהוָה וחתך עולם לזריחתם מאת בני ישראל:

שמות יב, ו את הכבש והאדור תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: שמות כט, לט ויהרש"י צ"ל פסוק זה: את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: במדבר כח, ד ובהשגלת אהרן את זבחת הקרבים וקטרינה קטרת תמיד לפני יְהוָה לזריחתם: שמות ל, ח באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על העזרת ויערך אותו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יְהוָה וחתך עולם לזריחתם מאת בני ישראל:

שמות כו, כא

מוסף רש"י
רב אשי מחני משמיה דרבי יוחנן כו'. כל היכא דלמרי שממיה דלעילי לא שמינא ממני אלא מחלרסי שמע שקבלו ממני (והולין א:): אשר ירימו לז'י, אשר יימו שעתידין לתרום, וקלמרי דלא יחלטו שאמור אללם טענלם (פסודין אג) מכשיר היה בן בתירא בפסח ששחטו שחרית ב"ד לשמו. קסבר ר"י בן במרל דכולי יומא זמן שמיניה ומאי בין הערבים ערב דלחמול משעלה ערב דלחמול דהיינו משעלה עמוד השחר לערב דלחילע (פסחים קח) אין לך עבודה כשרה. כלומר אין לך עבודת יום כשרה אמר דהלוקח, דדריש הכי אמו מערב עד זוקר ולא אמר מערב ועד זוקר ויחא (טו) אלא זו בלבד. מהלכת נרות (מתנות פס: בבב"י):

מכאן שירך לפסוד הבא יאמר דבר. דין הוא שזלמרי הפסח שנלמר בן צערצ וצין הערבים, מזהב את הפסח בצער, וזמנו אותו בין הערבים, למימד שלא זלמרי בו אלא אם הככס השני תפעה בין הערבים (פסחים פס:) מתפסל של מנחה. מחלמר שהעני זמנה, כדי להקדימה בתחלת זמנה אלא יקרא פושע גם עליה ואח"כ מתפסל של

מקובל אני שבשנים ששנים וקן. האי דקאמר בשנים ושנים, והרי סנהדרין היתה של שבשים ואחר. יש לומר שבשים ואחד היו בלא המופלא, שהמופלא לא היה מן המניין. (פסקי ר"ד)

שיטה מקובצת
א"ל ר"א לא אם אבית ב'. עיי' השמטות בסוף התפסת:
בא אשי ירימו ב'. וא"מ ואימא טלה קרא למשחולל הוא דלמא דמתמנא מאשר ירימו. וי"ל דא"כ למכז קרא ולא יחללו את אשר ייימו לה, את קדשי בני ישראל למה לי, שעת מינה [דנחל] לומר במזוס מדרס כו'. וא"מ אכמי אעטרך להכא לעיל (דף טז:) ולא יחללו את קדשי בני ישראל קדשים מחללים קדשים ואין חולין מחללין קדשים, וי"ל דא"כ לימא קרא ולא יחללו קדש מאי קדשי ש"מ דרדשינן נמי הא: ובתרתי' אפ"י. ולשם גבוה

שיטה מקובצת

א"ל ר"א לא אם אבית ב'. עיי' השמטות בסוף התפסת:
בא אשי ירימו ב'. וא"מ ואימא טלה קרא למשחולל הוא דלמא דמתמנא מאשר ירימו. וי"ל דא"כ למכז קרא ולא יחללו את אשר ייימו לה, את קדשי בני ישראל למה לי, שעת מינה [דנחל] לומר במזוס מדרס כו'. וא"מ אכמי אעטרך להכא לעיל (דף טז:) ולא יחללו את קדשי בני ישראל קדשים מחללים קדשים ואין חולין מחללין קדשים, וי"ל דא"כ לימא קרא ולא יחללו קדש מאי קדשי ש"מ דרדשינן נמי הא: ובתרתי' אפ"י. ולשם גבוה למ"ק כשרים ולא עלו, ולכא' תנא נמי עלו. ופלגי נמי כסיפא דקמי פסולס דמשעת פסולס לגמרי ולמ"ק כשרים ולא עלו. וא"מ ומי הוקיין למימר [דפליגן] אסיפא, דלמלא לא פליגי אלא ארישא דקמי כשרים דמשעת כשרים ומעלי, אבל אסיפא לא פליגי כלל. והא דקמי פסולס יצ"ל דלא פסולס [לגמרי אלא] כמו פסולס דבצי מודה כדפסי"י לעיל (דף ג:), ונראה כיון דנפקא ליה מחילול משעת דפסולס לגמרי. עד י"ל דזה ליכא למימר דא"כ על [ולא עלן] מנעיל (בדקתם) לגמור. וא"מ א"כ [היין] כרישא דקלמרא כשרים ומי"ל (דמלנין) כשרין ומילני, ואמאי קלמרא כשרין. על מנעיל ליה. וי"ל אידי דמני סופא פסולס (דסוין) פסולס לגמרי קלמרא כרישא כשרים: ובדסיפא כשרין ואין מריצין ב'י. ס"י וזכ"ה דאשכוש דכשרין ואין מריצין (תוס')